

Center for
*Økonomisk
Partnervold.*

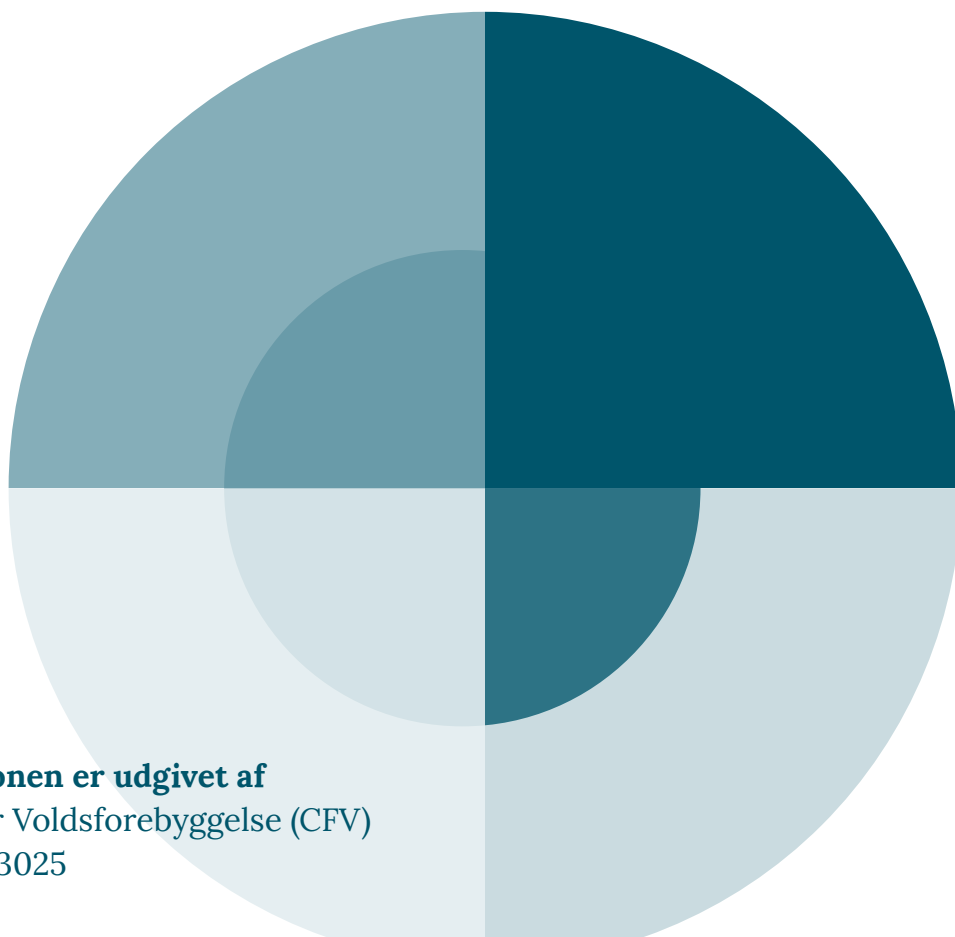
RAPPORT

Økonomisk partnervold i Danmark

Et vidensgrundlag om økonomisk kontrol, gæld og vold i nære
relationer, retstilstand og anbefalinger

af Center for Voldsforebyggelse

Publikationen er udgivet af

Center for Voldsforebyggelse (CFV)

CVR: 41393025

Forfattere: Anne-Mette Barfod, Ditte Bjerregaard og Cecilie Kramer

Prinsesse Charlottesgade 45

2200 København N

E-mail: kontakt@talomvold.dk

www.centerforvoldsforebyggelse.com

© Forlaget Center for Voldsforebyggelse

ISBN (digital): 97887-976830-5-7

Udgivet: September, 2026

Der kan citeres frit fra publikationen med tydelig kildeangivelse.

Barfod, A.-M., Bjerregaard, D., & Kramer, C. (2026). Økonomisk partnervold i Danmark: Et vidensgrundlag om økonomisk kontrol, gæld og vold i nære relationer, retstilstand og anbefalinger, Center for Økonomisk Partnervold, Center for Voldsforebyggelse.

<https://www.centerforvoldsforebyggelse.com>

Center for
Voldsforebyggelse

RESUMÉ

Økonomisk partnervold opstår, når en partner eller ekspartner bruger penge, gæld, arbejde, ejendom eller økonomiske systemer og juridiske processer som middel til at kontrollere, begrænse eller udnytte et andet menneske. Volden fratager mennesker økonomisk selvstændighed og handlefrihed, og den kan gøre det vanskeligt eller umuligt at forlade en voldelig relation. At økonomisk vold udgør en væsentlig del af vold i nære relationer, understøttes af en undersøgelse fra Socialstyrelsen, hvor 53 procent af de voldsudsatte respondenter angav, at de havde været udsat for økonomisk vold (Socialstyrelsen, 2022). Undersøgelsen omfattede personer, der havde benyttet kvindekrisecentre, mandekrisecentre eller ambulante rådgivningstilbud til voldsudsatte personer, og peger dermed på, at økonomisk vold forekommer i betydeligt omfang blandt personer, der søger hjælp efter vold i nære relationer.

Denne rapport samler grundlaget for Center for Økonomisk Partnervold, et nationalt videns- og kompetencecenter under Center for Voldsforebyggelse. Rapporten beskriver voldsformen og dens tre hovedudtryk, økonomisk kontrol, økonomisk udnyttelse og økonomisk sabotage, gennemgår den retlige ramme i Danmark og internationalt, og kortlægger vidensgrundlaget. Rapportens hovedkonklusion er, at økonomisk partnervold i Danmark er utilstrækkeligt belyst og utilstrækkeligt håndteret. Volden har ikke sin egen bestemmelse i straffeloven, men kan efter omstændighederne være omfattet af straffelovens § 243 om psykisk vold. Internationalt er økonomisk vold derimod eksplicit anerkendt som voldsform i Europarådets Istanbulkonvention, i EU's direktiv fra 2024 om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet og i FN's arbejde på området. Danmark mangler samtidig systematisk viden om voldens omfang, former, risikofaktorer og konsekvenser.

Danske analyser peger i samme retning. Center for Voldsforebyggelses rapport UDSAT - Voldsudsatte navigerer dansk ret (2024) og Justitias rapport Retsstilling for ofre for økonomisk vold (2023) dokumenterer, at voldsformen er vagt defineret i dansk ret, vanskelig at efterforske og bevise, og at ofrene har begrænset adgang til erstatning, gældssanering og kvalificeret bistand.

Danske forhold gør problemet særegent. Danmark er et af verdens mest digitaliserede samfund. MitID fungerer eksempelvis som et centralt digitalt identifikationsmiddel, der anvendes til blandt andet netbank og offentlige selvbetjeningsløsninger, og 97,2 % af den danske befolkning over 15 år havde i 2025 et aktivt MitID (MitID, u.å). Denne digitalisering kan skabe nye muligheder for udøvelsen af økonomisk vold. MitID, NemKonto, digital signatur og let adgang til forbrugslån betyder, at gæld kan optages i et andet menneskes navn på få minutter, uden fysisk underskrift og uden synlige spor.

I den australske rapport *Coerced Business Debts: Uncovering Hidden Harms from Economic Abuse* undersøger Chen og Opdam (2025), hvordan virksomhedssystemer og selskabsstrukturer kan misbruges som middel til økonomisk vold. Rapporten beskriver blandt andet tilfælde, hvor gerningspersoner hemmeligt har udpeget offeret som direktør for en virksomhed eller anvendt digitale metoder til at efterligne offerets identitet, hvilket kan resultere i, at offeret pådrages betydelig virksomhedsgæld uden at være bekendt med virksomhedens eksistens eller gældsforpligtelser (Chen & Opdam, 2025).

Rapporten viser desuden, at de økonomiske konsekvenser af økonomisk vold kan række langt ud over selve gælden. I tilfælde, hvor udsatte personer bliver erklæret konkurs som følge af gæld, der er blevet påført dem gennem økonomisk misbrug, kan konsekvenserne blandt andet være tab af bolig, indkomst og muligheden for at udøve sit erhverv. Rapporten beskriver eksempelvis en kvinde, der blev erklæret konkurs på grund af gæld relateret til sin tidligere partners virksomhed, hvorefter hendes arbejdstilladelse blev påvirket, så hun ikke længere kunne fortsætte i sit arbejde (Chen & Opdam, 2025). Konkurs kan dermed forstærke de skadevirkninger, der allerede er forbundet med den økonomiske vold, og yderligere underminere den udsattes økonomiske og sociale sikkerhed.

Den økonomiske vold kan således ikke alene fratage den udsatte økonomiske ressourcer her og nu, men også svække vedkommendes fremtidige indkomstgrundlag, erhvervsmæssige muligheder og økonomiske selvstændighed.

Selvom Chen & Opdams (2025) undersøgelse er australsk, illustrerer den en problematik, der er relevant at være opmærksom på i en dansk kontekst: Jo flere økonomiske og administrative funktioner der foregår digitalt, desto flere potentielle digitale indgange kan der være til at kontrollere, misbruge eller påføre en anden persons økonomi. Det betyder ikke nødvendigvis, at økonomisk vold er mere udbredt i Danmark som følge af digitaliseringen, men digitaliseringen kan ændre måden, hvorpå volden kan udøves, og potentielt gøre den hurtigere, mere omfattende og vanskeligere for den udsatte at opdage og dokumentere.

Dette skal ses i sammenhæng med kvinders økonomiske position, som gennemsnitligt er svagere end mænds. Forskelle i blandt andet arbejdstid, løn, livsindkomst og pensionsopsparing kan skabe økonomiske strukturer, hvor nogle kvinder har mindre økonomisk råderum og dermed kan være mere sårbare over for økonomisk kontrol og afhængighed. Økonomisk vold må derfor forstås i et samspil mellem individuelle handlinger og de bredere økonomiske og digitale strukturer, som volden udøves igennem.

Volden er også dyr. De direkte udgifter ved partnervold mod kvinder blev i 2010 opgjort til cirka 500 mio. kr. årligt (Helweg-Larsen et al., 2010), og de samlede omkostninger ved al vold i Danmark til 2,3 mia. kr. i 2015 (Lev Uden Vold, u.å.) begge dele uden økonomisk vold som selvstændig kategori. Illustrative scenarieberegninger viser, at selv relativt forsigtige antagelser kan placere de potentielle samfundsøkonomiske omkostninger ved økonomisk partnervold i milliardklassen. Beregningerne kan ikke anvendes som et estimat for de faktiske danske omkostninger. De illustrerer samtidig, at selv små reduktioner i forekomsten kan være forbundet med betydelige samfundsøkonomiske gevinster, men dokumenterer ikke effekten af kortlægningen eller konkrete indsatser.

På dette grundlag anbefaler rapporten fem prioriteter: en landsdækkende kortlægning af økonomisk partnervold i Danmark, systematisk kompetenceudvikling af de fagprofessionelle, der møder volden, udvikling og afprøvning af metoder og værktøjer til tidligere opsporing, en styrket retssikkerhed, herunder arbejde for at økonomisk partnervold på sigt får en selvstændig bestemmelse i straffeloven.

DEL 1

Indledning og formål

Når økonomi bliver brugt til magt og kontrol, kan det koste mennesker deres frihed og økonomiske selvstændighed. Alligevel har økonomisk partnervold i Danmark været behandlet som et perifert aspekt af vold i nære relationer og ofte forvekslet med “dårlig privatøkonomi”, almindelige økonomiske uenigheder eller en konfliktfyldt skilsmisse, hvilket vi senere vil definere som det klassiske begreb om offerbebrejdelse men i en økonomisk forståelse kan det kaldes for fattigdomsbebrejdelse.

Center for Økonomisk Partnervold er et nationalt videns- og kompetencecenter etableret i regi af Center for Voldsforebyggelse. Visionen er et samfund, hvor ingen mister deres frihed gennem økonomisk partnervold. Økonomisk frihed handler om mere end penge – det handler om muligheden for at træffe beslutninger om sit eget liv og kunne forlade en relation uden at være fastholdt af økonomisk kontrol, gæld eller afhængighed.

Centerets mission er at forebygge, opdage og bekæmpe økonomisk partnervold gennem forskning, viden, kompetenceudvikling og tværfagligt samarbejde. Det indebærer at skabe ny viden og gøre eksisterende viden tilgængelig, at styrke kompetencerne hos de fagprofessionelle, der møder volden, og at bidrage til metoder og løsninger, der kan bruges i praksis.

Formålet med denne rapport er at samle det faglige grundlag for et nationalt center på området og beskrive, hvordan centeret vil arbejde. Rapporten redegør for, hvad økonomisk partnervold er, hvordan den anerkendes retligt i Danmark og internationalt, hvad forskningen viser, hvor vidensgrundlaget er utilstrækkeligt, og hvilke indsatser der kan omsætte viden til handling.

Rapportens opbygning

Del 2 beskriver økonomisk partnervold som voldsform, herunder de tre former volden typisk antager, og hvordan den kan fortsætte efter et brud. Del 3 gennemgår den retlige ramme i Danmark og de internationale rammer, der anerkender økonomisk vold. Del 4 kortlægger vidensgrundlaget og de videnshuller, der præger området, med særligt fokus på Danmark. Del 5 er et litteraturreview af den internationale forskning, herunder begrebsudvikling, måleinstrumenter, forekomst og effekten af indsatser. Del 6 samler konklusioner og anbefalinger.

Målgruppe

Rapporten henvender sig til forskere, fagprofessionelle, myndigheder, beslutningstagere, finansielle aktører, civilsamfundsorganisationer, fonde og medier, der arbejder med vold i nære relationer, økonomi, jura eller sociale forhold, eller som kan bidrage til forebyggelse, opsporing og håndtering af økonomisk partnervold.

DEL 2

Økonomisk partnervold som voldsform

Økonomisk partnervold opstår, når en partner eller ekspartner bruger økonomi som middel til at kontrollere, begrænse eller udnytte et andet menneske. Det kan ske gennem kontrol med penge og bankkonti, begrænset adgang til egne økonomiske ressourcer, tvungen gældsætning, økonomisk sabotage eller ved at fastholde et menneske i økonomisk afhængighed.

Volden handler grundlæggende om magt og kontrol. Penge, økonomiske ressourcer, gæld, arbejde, børn, ejendom, myndigheder og økonomiske systemer bliver redskaber, hvormed én person kan indskrænke en andens handlerum. Konsekvensen kan være tab af økonomisk selvstændighed og i nogle tilfælde en afhængighed, der gør det vanskeligt at forlade relationen. Fælles børn indtager en særlig plads. Børn kan gøres til en arena for økonomisk og juridisk magt, gennem konflikter om børnebidrag, forsørgelse, bopæl og samvær, og ved at bruge sagsbehandlingen om børnene til at fastholde kontakt og kontrol længe efter bruddet (Center for Voldsforebyggelse, 2024). Konsekvenserne rammer dermed også børnene selv, da et økonomisk trygt fundament er forudsætningen for et godt liv både for børn og voksne. Økonomisk partnervold kan ramme mennesker på tværs af køn, alder, social baggrund, etnicitet og andre forskelle.

Tre former for økonomisk partnervold

International forskning skelner mellem tre hovedformer, der ofte optræder samtidig:

- Økonomisk kontrol: begrænsning af et andet menneskes adgang til og mulighed for at bruge økonomiske ressourcer eksempelvis kontrol med bankkonti, krav om at redegøre for alle udgifter, begrænset adgang til egne penge eller kontrol over økonomiske beslutninger.
- Økonomisk udnyttelse: tilegnelse eller misbrug af den andens økonomiske ressourcer eksempelvis gæld, lån eller økonomiske dispositioner, som den anden ikke har ønsket eller haft reel mulighed for at afvise.
- Økonomisk sabotage: ødelæggelse eller begrænsning af et menneskes mulighed for at skabe og bevare økonomisk selvstændighed eksempelvis ved at forhindre arbejde og uddannelse, ødelægge ejendele eller på anden vis skade den udsattes økonomiske livsgrundlag.

Fælles for handlingerne er, at økonomien bliver et redskab til magt og kontrol. Den økonomiske vold er samtidig typisk en del af et bredere voldsmønster der kan omfatte fysisk, psykisk, materiel og andre former for partnervold. Center for Voldsforebyggelse har på sin hjemmeside beskrevet 28 forskellige voldsformer, som volden i nære relationer kan antage; økonomisk vold er én af dem og optræder sjældent isoleret fra de øvrige voldsformer.

Volden kan fortsætte efter bruddet

Økonomisk partnervold stopper ikke nødvendigvis, når et parforhold ophører. For nogle fortsætter volden eller ændrer karakter efter bruddet. Dette foregår hyppigt gennem langvarige konflikter om fælles økonomi, bolig, gæld og bodeling eller ved at nægte at medvirke til nødvendige økonomiske dispositioner. Juridiske og administrative processer kan bruges til at fastholde konflikter og påføre den tidligere partner nye omkostninger. Forhaling er her et selvstændigt redskab: gentagne udsættelser, manglende svar, nye indsigelser og krav om fornyet sagsbehandling forlænger forløbet og øger både advokatudgifter, usikkerhed og psykisk belastning for den udsatte.

Anne-Mette Barfod, stifter af Pengevold.dk (Pengevold.dk, u.å.), har kontaktet Domstolsstyrelsen med spørgsmål om, hvordan skifteretterne forholder sig til sager, hvor økonomisk partnervold indgår. Domstolsstyrelsen har oplyst, at der aktuelt ikke findes retningslinjer for, hvordan skifteretterne skal håndtere økonomisk partnervold. Dette peger på et behov for øget opmærksomhed på økonomisk partnervold i retssystemet samt for en tydeligere og mere systematisk håndtering af de økonomiske og menneskelige konsekvenser, som volden kan medføre.

Økonomisk partnervold skal derfor forstås i sammenhæng med eftervold. Et menneske kan være ude af relationen fysisk og samtidig fortsat være økonomisk bundet til den tidligere partners kontrollerende adfærd i mange år. Det kan eksempelvis ske gennem fælles gæld, økonomiske forpligtelser, ejerskab eller juridiske processer, som den tidligere partner kan bruge til fortsat at udøve kontrol og skabe økonomisk usikkerhed.

Samtidig kan den voldsudsatte være blevet isoleret fra familie, venner og andre sociale netværk under relationen. Det kan have svækket adgangen til den uformelle økonomiske og sociale støtte, som ellers kunne fungere som en buffer i en økonomisk udsat situation. Efter et brud kan den tidligere partner desuden fastholde forskellige former for kontakt og relationelle bånd for at bevare indflydelse, styrke sin egen position og svække den voldsudsattes mulighed for at genvinde økonomisk og social selvstændighed. Økonomisk partnervold kan dermed fortsætte efter samlivsophøret og blive en del af et længerevarende mønster af eftervold.

Et samfundsproblem og offerbebrejdelse

Konsekvenserne rækker langt ud over den enkeltes bankkonto. Gæld, tab af bolig, økonomisk usikkerhed og problemer med at fastholde arbejde påvirker både den voldsudsatte, børn og familie og gør det vanskeligere at skabe et nyt liv efter volden.

Begrænset viden om økonomisk partnervold og dens konsekvenser kan betyde, at volden risikerer at blive opfattet som dårlig dømmekraft hos den enkelte og i stedet forklaret som dårlig privatøkonomi, almindelige økonomiske konflikter eller en vanskelig skilsmisse. Når de enkelte økonomiske problemer betragtes isoleret, forsvinder det underliggende mønster af magt og kontrol ud af syne. Konsekvensen kan være, at volden hverken opdages, dokumenteres eller håndteres som vold.

At økonomisk vold fortsat kan være vanskelig at genkende, illustreres af den britiske undersøgelse *Shocking new study finds one in five young men don't consider controlling someone's spending as form of abuse*. Undersøgelsen viste, at 19 % af mænd i alderen 18–24 år ikke opfattede det som økonomisk vold, når en partner kontrollerer eller forsøger at kontrollere, hvordan den anden bruger sine egne penge. Det svarer til 1 ud af 5 britiske unge mænd der ikke anser det kontrol af økonomi, som værende vold.

Tilsvarende genkendte 19 % ikke kontrol over adgangen til en personlig bankkonto som økonomisk vold, mens 16 % ikke opfattede det som økonomisk vold at optage kredit i en partners navn uden samtykke (Surviving Economic Abuse, 2026). Resultaterne illustrerer, at konkrete former for økonomisk kontrol fortsat kan være vanskelige at genkende som vold og svære at anerkende som værende vold.

Denne manglende genkendelse er væsentlig, fordi det, der ikke genkendes som vold, lettere kan normaliseres eller bortforklares. Hvis kontrol over penge eksempelvis opfattes som et spørgsmål om fælles økonomi, økonomisk ansvarlighed eller almindelige uenigheder mellem partnere, kan den udsattes økonomiske problemer fremstå som selvforskyldte frem for som resultatet af et systematisk mønster af magt og kontrol. Surviving Economic Abuse fremhæver netop, at sådanne holdninger har betydning, fordi de er med til at forme, hvad mennesker opfatter som acceptabel adfærd i parforhold (Surviving Economic Abuse, 2026). Manglende viden kan dermed være med til at opretholde en situation, hvor økonomisk partnervold overses eller normaliseres.

Når økonomiske problemer samtidig individualiseres, kan det bidrage til skam og offerbebrejdelse. Den voldsudsatte kan eksempelvis mødes med spørgsmål om, hvorfor vedkommende ikke forlod relationen tidligere, hvorfor vedkommende accepterede gælden, eller hvorfor vedkommende ikke havde bedre styr på sin økonomi. Dermed flyttes opmærksomheden fra udøverens kontrol til den udsattes handlinger og økonomiske situation.

Offerbebrejdelse (victim blaming) kan samtidig forstærke den voldsudsattes oplevelse af skam og skyld. Skammen kan i sig selv blive et redskab i den fortsatte kontrol, hvis gerningspersonen truer med at afsløre den voldsudsattes økonomiske problemer eller bruger dennes økonomiske situation til at skabe yderligere skyld og usikkerhed. Frygten for at blive mødt med bebrejdelser eller ikke blive forstået kan samtidig medvirke til, at den voldsudsatte undlader at fortælle familie og venner om volden eller om den økonomiske krise, vedkommende befinder sig i. Dermed kan den sociale isolation, som ofte følger med volden, forstærkes, samtidig med at muligheden for at få støtte og hjælp mindskes.

Offerbebrejdelse kan således ikke alene være en konsekvens af manglende forståelse af økonomisk vold, men kan også indgå i den mekanisme, der fastholder volden. Når ansvaret for den økonomiske situation placeres hos den voldsudsatte frem for hos den person, der udøver den økonomiske kontrol, kan gerningspersonen lettere fralægge sig ansvar og fortsætte kontrollen. I værste fald kan dette bidrage til yderligere økonomisk udnyttelse og forgældelse, fordi den voldsudsatte i højere grad står alene med konsekvenserne og samtidig kan være tilbageholdende med at søge hjælp.

Skam, selvbefejdelse og omgivelsernes manglende genkendelse kan derfor være med til at fastholde voldens konsekvenser og vanskeliggøre den voldsudsattes mulighed for at genvinde økonomisk selvstændighed.

DEL 3

Retlig og international ramme

Dansk ret: en del af den psykiske vold

Økonomisk partnervold betragtes i Danmark som en del af den psykiske vold og har ikke sin egen bestemmelse i straffeloven. Efter omstændighederne kan volden være omfattet af straffelovens § 243 om psykisk vold, som omfatter gentagen groft nedværdigende, forulempende eller krænkende adfærd, der er egnet til utilbørligt at styre et andet menneske (straffeloven, § 243). Det fremgår af forarbejderne, at kontrollen blandt andet kan tage form af at nægte en samlever eller ægtefælle at søge arbejde eller at tage kontrol over en persons økonomi (Justitia, 2023; Center for Voldsforebyggelse, 2024).

Fraværet af en selvstændig bestemmelse har konsekvenser for både anmeldelse, efterforskning, dokumentation og retspraksis. Når voldsformen ikke er selvstændigt beskrevet i loven, er der større risiko for, at de enkelte handlinger vurderes isoleret frem for som led i et mønster af magt og kontrol. Både Justitia (2023) og Center for Voldsforebyggelse (2024) peger på, at den manglende entydige definition fører til uensartet behandling af sagerne, vanskeliggør bevisførelsen og gør det svært at vurdere den økonomiske vold som selvstændig faktor i strafudmålingen.

I specialet *Økonomisk partnervold: Når økonomien bliver et middel til kontrol* undersøger Christensen og Wedel Thrane (2026) de centrale udfordringer ved at identificere og bevise økonomisk vold som led i psykisk vold. Forfatterne peger blandt andet på, at den forurettedes handlinger kan fremstå som udtryk for frivilligt samtykke, eksempelvis hvis den forurettede har givet sin partner adgang til MitID eller bankkonto, eller hvis partneren på anden vis har fået lov til at styre økonomien (Christensen & Wedel Thrane, 2026, s. 68–69). Der opstår dermed en gråzone, hvor det kan være vanskeligt at fastslå, om der reelt har været tale om frivilligt samtykke, eller om samtykket er afgivet som led i et kontrolpræget og voldeligt parforhold (Christensen & Wedel Thrane, 2026, s. 68).

Økonomisk vold kan desuden være vanskelig at bevise, fordi handlingerne ofte indgår i længerevarende kontrolmønstre og ikke nødvendigvis efterlader entydige eller synlige spor. Hvis der ikke findes tilstrækkelige vidneforklaringer eller anden dokumentation, kan sagen udvikle sig til et spørgsmål om ord mod ord, hvor den ene part hævder, at der var tale om tvang, mens den anden fastholder, at der forelå en frivillig aftale (Christensen & Wedel Thrane, 2026, s. 69).

Disse bevisvanskeligheder kan medføre, at politiet i nogle tilfælde retter efterforskningen mod andre strafbare forhold, som er lettere at dokumentere. Specialet peger eksempelvis på, at enkelte handlinger, såsom gældsstiftelse i en andens navn ved underskrift på et dokument, kan blive kvalificeret som dokumentfalsk frem for psykisk vold efter straffelovens § 243. Dokumentfalsk kan i særligt grove tilfælde straffes med op til seks års fængsel, mens strafferammen for psykisk vold er fængsel indtil tre år, hvilket kan være med til at forklare, hvorfor nogle sager føres efter bestemmelser om dokumentfalsk frem for efter § 243 (Christensen & Wedel Thrane, 2026, s. 70).

Specialets pointe er dog ikke, at økonomisk vold generelt straffes som dokumentfalsk. Pointen er, at valget af strafferetlig bestemmelse kan påvirke, hvordan økonomisk vold identificeres og registreres, så det bredere mønster af økonomisk vold og kontrol ikke fremgår tydeligt af statistikkerne over psykisk vold (Christensen & Wedel Thrane, 2026, s. 70).

Europarådets Istanbulkonvention

Istanbulkonventionen, som Danmark ratificerede i 2014, udgør et centralt internationalt grundlag (Europarådet, 2011; Center for Voldsforebyggelse, 2024). Konventionens artikel 3 definerer vold mod kvinder som handlinger, der medfører eller sandsynligvis vil medføre fysisk, seksuel, psykisk eller økonomisk skade eller lidelse. Definitionen af vold i hjemmet omfatter ligeledes fysisk, seksuel, psykisk og økonomisk vold mellem blandt andre nuværende eller tidligere partnere.

Konventionen placerer samtidig vold mod kvinder i en menneskeretlig ramme. Volden beskrives som en krænkelse af menneskerettighederne og en form for diskrimination, og konventionen fastslår retten til at leve uden vold i både den offentlige og den private sfære.

Konventionen har imidlertid en indbygget begrænsning, som er relevant for en dansk undersøgelse. Den er formuleret som en konvention om vold mod kvinder og kønsbaseret vold, og den behandler ikke selvstændigt, hvordan mænd i nære relationer udsættes for økonomisk partnervold. Mekanismerne kan adskille sig: hvor kvinders økonomiske afhængighed ofte er knyttet til deltid, barsel og lavere livsindkomst, ses hos mænd blandt andet pres til at optage lån og hæfte for fælles gæld, tvungen overdragelse af ejendom samt trusler knyttet til opholdsgrundlag eller samvær med børn. Fordi der ikke findes dansk viden om, hvordan volden fordeler sig og adskiller sig på tværs af køn, er dette et selvstændigt fokus anbefalingerne.

EU-direktivet fra 2024

I 2024 vedtog EU sit første direktiv specifikt om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet (Europa-Parlamentet og Rådet, 2024). Direktivet definerer vold i hjemmet som fysisk, seksuel, psykisk eller økonomisk vold i familien eller mellem nuværende eller tidligere ægtefæller eller partnere.

Direktivet går et skridt videre og peger konkret på økonomisk kontrol. Det fremhæver blandt andet, at vold i hjemmet kan komme til udtryk ved, at voldsudøveren kontrollerer økonomien, så den voldsudsatte ikke har reel adgang til sine egne økonomiske ressourcer. EU kobler samtidig volden til grundlæggende rettigheder som menneskelig værdighed, personlig integritet, frihed og sikkerhed, privat-og familieliv, ikke-diskrimination og børns rettigheder.

Danmark deltog på grund af retsforbeholdet ikke i vedtagelsen af direktivet og er derfor ikke bundet af det. Direktivet er ikke desto mindre væsentligt for forståelsen af den europæiske udvikling og viser, at økonomisk vold nu indgår eksplicit i EU's forståelse af vold i nære relationer.

FN og UN Women

FN behandler ligeledes økonomisk vold som en form for partnervold. UN Women beskriver økonomisk vold som handlinger, hvor en partner blandt andet kontrollerer de økonomiske ressourcer, begrænser adgangen til penge eller forhindrer den anden i at tage uddannelse eller arbejde (UN Women, u.å.). Det Europæiske Institut for Ligestilling mellem Mænd og Kvinder definerer tilsvarende økonomisk vold bredt som enhver handling eller adfærd, der forårsager økonomisk skade på et individ (EIGE, 2023).

FN's arbejde placerer volden i en bredere sammenhæng mellem diskrimination, ulige magtforhold og menneskerettigheder. Økonomisk selvstændighed handler dermed ikke alene om penge, men også om muligheden for at træffe beslutninger om sit eget liv og deltage frit og ligeværdigt i samfundet.

Dette perspektiv understøttes af FN's Verdensmål 5 om ligestilling mellem kønnene, der blandt andet har fokus på at afskaffe diskrimination og vold mod kvinder samt styrke kvinders rettigheder og muligheder. Særligt delmål 5.2 retter fokus mod at eliminere alle former for vold mod kvinder og piger i både offentlige og private rum, herunder vold i nære relationer og partnervold.

Delmål 5.1 omhandler afskaffelse af alle former for diskrimination mod kvinder og piger, mens delmål 5.a fremhæver kvinders lige rettigheder til økonomiske ressourcer samt adgang til ejerskab og kontrol over blandt andet jord og anden ejendom, finansielle tjenester, arv og naturressourcer (United Nations, u.å.).

Økonomisk partnervold er ikke særskilt nævnt som en selvstændig kategori i Verdensmål 5, men kan forstås i krydsfeltet mellem disse målsætninger. Når en partner begrænser en kvindes adgang til penge, indkomst eller andre økonomiske ressourcer, kan det samtidig begrænse hendes selvbestemmelse og muligheder for at træffe beslutninger om eget liv. Økonomisk partnervold kan derfor ikke alene forstås som et spørgsmål om økonomisk kontrol, men også som et ligestillings- og rettighedsspørgsmål, fordi volden kan fastholde eller forstærke ulige magtforhold mellem kvinder og mænd. I den forstand peger Verdensmål 5 på, at forebyggelse af vold mod kvinder må ses i sammenhæng med kvinders reelle muligheder for økonomisk selvstændighed, rettigheder og deltagelse på lige vilkår.

Sammenfatning: et retligt efterslæb

Sammenholdt tegner der sig et billede af et dansk efterslæb. Hvor økonomisk vold internationalt er eksplicit anerkendt som selvstændig voldsform i både konventions-, EU-og FN-sammenhæng, er den i dansk ret alene indirekte dækket. Her kan vi hente inspiration og viden blandt andet fra Storbritannien og Australien, som er langt foran Danmark både forsknings- og lovgivningsmæssigt. Det udgør et af de forhold, Center For Økonomisk Partnervold vil arbejde for at ændre.

DEL 4

Vidensgrundlaget og videnshullerne

Viden er fundamentet for forandring. Internationalt er forskningen i økonomisk partnervold vokset markant, og vi ved i dag langt mere om de mekanismer, der bruges til økonomisk kontrol, udnyttelse og sabotage, og om voldens konsekvenser for økonomisk selvstændighed, sikkerhed, helbred og muligheden for at forlade en voldelig relation. I Danmark er vidensgrundlaget fortsat begrænset.

Den internationale forskning

Også i internationale forskning, er økonomisk partnervold fortsat mindre udforsket end andre former for partnervold, men forskningen vokser. En systematisk forskningsoversigt og meta-analyse fra 2025 samlede 49 studier fra 31 lande med i alt 106.868 deltagere og 397 effektestimater (Böhret, Subramonia Pillai & Steinert, 2025). Analysen undersøgte effekten af indsatser mod økonomisk vold mod kvinder og fandt en statistisk signifikant, men samlet set beskedne reduktion af den økonomiske vold (Hedges' $g = -0,076$, $p < 0,01$).

Samme analyse afdækkede betydelige videnshuller. Studierne målte næsten udelukkende udsathed, mens udøvelse kun blev målt i seks studier, og indsatserne var gennemført i lav-og mellemindkomstlande. Forskerne efterlyser validerede og kulturelt tilpassede målemetoder, der kan indfange alle former for økonomisk vold, mere viden om voldsudøverne og forskning i højindkomstlande (Böhret, Subramonia Pillai & Steinert, 2025).

Danske udgivelser om økonomisk vold og retssikkerhed

Hvad ved vi fra de danske udgivelser om økonomisk vold og retssikkerhed?

Selvom økonomisk partnervold fortsat er et relativt uudforsket område i Danmark, findes der i dag flere danske undersøgelser og analyser, som tilsammen bidrager med viden om voldens forekomst, former, konsekvenser og retlige udfordringer. Særligt VIVE, Danner, Tænketanken Justitia og Center for Voldsforebyggelse har de seneste år bidraget til at synliggøre økonomisk vold som en selvstændig dimension af partnervold. De forskellige udgivelser har imidlertid forskellige formål og datagrundlag og belyser derfor forskellige dele af problematikken.

VIVE: Partnervold i Danmark 2020

Med Partnervold i Danmark (Ottosen & Østergaard, 2022) blev økonomisk partnervold for første gang afrapporteret med et landsdækkende befolkningsbaseret forekomstestimat i Danmark. Undersøgelsen bygger på SHILD-data indsamlet blandt et tilfældigt udsnit af omkring 20.000 voksne danskere i alderen 16-64 år og omfatter fysisk, psykisk, seksuel og økonomisk partnervold. Undersøgelsen er en opdatering af VIVEs tidligere kortlægning fra 2018 og har dermed bidraget til at etablere et nationalt datagrundlag for partnervold i Danmark. Blandt de kvindelige respondenter angav 0,2 procent, at de havde været udsat for økonomisk partnervold inden for det seneste år. Antallet blandt mænd var så lille, at det ikke kunne afrapporteres (Ottosen & Østergaard, 2022).

VIVE er imidlertid ikke den eneste danske aktør, der har bidraget til forståelsen af økonomisk partnervold.

Danner: En livslang regning: En analyse om konsekvenserne af økonomisk partnervold mod kvinder (2026).

Analysen bidrager med et detaljeret indblik i voldens former og konsekvenser blandt kvinder, der allerede er identificeret som voldsudsatte og har kontakt til hjælpesystemet. Danner beskriver økonomisk vold som økonomisk kontrol, økonomisk udnyttelse og økonomisk sabotage. De tre former kan overlappe og indgå i et samlet mønster af kontrol og vold.

Danner: En livslang regning: En analyse om konsekvenserne af økonomisk partnervold mod kvinder (2026).

Analysen bidrager med et detaljeret indblik i voldens former og konsekvenser blandt kvinder, der allerede er identificeret som voldsudsatte og har kontakt til hjælpesystemet. Danner beskriver økonomisk vold som økonomisk kontrol, økonomisk udnyttelse og økonomisk sabotage. De tre former kan overlappe og indgå i et samlet mønster af kontrol og vold.

Af analysen (2026) fremgår det at 56% af kvinderne på de danske krisecentre har været udsat for økonomisk vold og 45% af kvinderne i tilbuddet Sig det til nogen, har været udsat for økonomisk vold. Analysen (2026) viser, at den økonomiske kontrol dækker over 95% af den afdækket vold, hvor økonomisk sabotage dækker over 18% og økonomisk udnyttelse dækker over økonomisk udnyttelse af den afdækket vold (Danner, 2026).

Danners analyse bidrager desuden med viden om de økonomiske og sociale konsekvenser af økonomisk partnervold. Voldsudsatte kvinder kan blandt andet stå tilbage med gæld, forringet økonomisk sikkerhed og begrænsede muligheder for at forsørge sig selv og eventuelle børn. Gælden kan samtidig medføre afledte konsekvenser såsom forringet kreditværdighed og i nogle tilfælde påvirke kvindens muligheder for at opnå permanent opholdstilladelse eller statsborgerskab. Danner viser således, at konsekvenserne af den økonomiske vold kan række langt ud over selve voldens ophør. For nogle kvinder kan gælden og den økonomiske usikkerhed blive et vilkår, de må leve med resten af livet, selv efter at de har forladt den voldelige relation (Danner, 2026).

Danner peger samtidig på, at økonomisk vold kan svække den voldsudsattes selvstændighed og tro på egne evner og dermed øge afhængigheden af voldsudøveren. Eksempelvis viser analysen at kvinder udsat for økonomisk vold havde lavere trivsel end kvinder i befolkningen generelt (Danner, 2026)

Danner anbefaler blandt andet bedre muligheder for gældseftergivelse og gældssanering, en lovsikret ret til landsdækkende ambulant rådgivning samt et eftersyn af straffelovens § 243 med henblik på at sikre bedre muligheder for retsforfølgelse af psykisk vold, herunder økonomisk vold (Danner, 2026).

Hvor VIVE og Danner primært bidrager med viden om forekomst, former og konsekvenser, har Tænk tanken Justitia undersøgt økonomisk vold fra et retssikkerheds- og retligt perspektiv. I rapporten Retsstilling for ofre for økonomisk vold fra 2023 analyserer Justitia, hvordan økonomisk vold håndteres inden for det eksisterende retssystem. Rapporten bygger blandt andet på interviews med personer, der har været udsat for økonomisk vold, gennemgang af retspraksis samt interviews med politi, krisecentermedarbejdere, advokater og andre fagpersoner (Justitia, 2023).

Rapporten (2023) analyserer de retssociologiske og juridiske udfordringer, der opstår, når økonomisk vold underlægges retlig behandling. Justitia definerer økonomisk vold som handlinger, der fratager en person kontrol over ressourcer som penge og ejendom, herunder dominans, manipulation og udnyttelse af økonomiske forhold til at undertrykke en anden (Justitia, 2023).

Rapporten dokumenterer blandt andet, at der ikke findes selvstændige opgørelser over omfanget af økonomisk vold, at bevisbyrden er vanskelig, fordi volden sjældent efterlader synlige spor, at efterforskningen kan nedprioriteres i sammensatte sagskomplekser, og at domfældelsesprocenten for psykisk vold i 2022 lå på 6,8 procent -lavere end ved anden personfarlig kriminalitet. Justitia peger endvidere på, at ofre er særligt sårbare over for misbrug af digital signatur, og at ansvarsfordelingen mellem banker, kviklånsudbydere og andre kreditorer er uklare (Justitia, 2023).

Blandt Justitias anbefalinger er at ofre for økonomisk vold automatisk får beskikket en bistandsadvokat, at erstatningsspørgsmålet så vidt muligt behandles sammen med straffesagen, at der oprettes et nationalt forum for videndeling mellem politi, krisecentre, banksektor og gældsrådgivere, og at adgangen til gældssanering lettes for ofre, der er blevet forgældet som følge af volden (Justitia, 2023).

Center for Voldsforebyggelse offentliggjorde i 2024 rapporten UDSAT -Voldsudsatte navigerer dansk ret, der blev udarbejdet i anledning af 10-året for Danmarks ratificering af Istanbulkonventionen. Rapporten undersøger forebyggelse, håndtering og støtte til voldsudsatte med særligt fokus på psykisk vold, økonomisk vold og vold mod personer med handicap (Center for Voldsforebyggelse, 2024).

Rapportens gennemgang af retspraksis viser, at der i 4 ud af 21 gennemgåede sager (ca. 19 %) blev udøvet økonomisk vold som led i den psykiske vold. Det omfattede blandt andet overvågning af den forurettedes indtægter og udgifter, krav om at gennemgå lønsedler, pres for at dække den tiltaltes udgifter og tvungen optagelse af lån. Rapporten fremhæver dermed økonomisk vold som en ofte overset, men alvorlig voldsform. Samtidig peges der på behovet for en klarere juridisk forståelse af økonomisk vold og en bedre integration af voldsformen i straffelovens § 243. Rapporten fremhæver desuden, at manglende specialiseret viden blandt politi og andre myndigheder kan gøre økonomisk vold vanskeligere at identificere og efterforske (Center for Voldsforebyggelse, 2024).

De eksisterende danske udgivelser bidrager således med forskellige former for viden. VIVE giver et vigtig nationale, befolkningsbaserede estimat for forekomsten af økonomisk partnervold. Danner bidrager med detaljeret viden om voldens former, samspil med andre voldsformer og konsekvenser for kvinder, der er i kontakt med hjælpesystemet. Justitia belyser de retlige og retssikkerhedsmæssige udfordringer, mens Center for Voldsforebyggelse dokumenterer, hvordan økonomisk vold kan indgå i konkrete sager om psykisk vold og skabe udfordringer for det danske retssystem. Tilsammen viser udgivelserne, at økonomisk partnervold er en reel og kompleks voldsform med både økonomiske, sociale, psykiske og juridiske konsekvenser.

Tilsammen udgør de fire rapporter et centralt dansk udgangspunkt for centerets arbejde med retssikkerhed og systemforandring, jf. anbefalingerne i Del 6, og de understreger samtidig behovet for en national kortlægning af voldens omfang, jf. afsnittet 'Behovet for en national kortlægning' nedenfor.

Hvad mangler Danmark fortsat viden om?

Selvom de eksisterende undersøgelser har bidraget væsentligt til at synliggøre økonomisk partnervold, giver de ikke et samlet billede af problemets omfang, karakter og udvikling i Danmark. Det skyldes først og fremmest, at undersøgelserne har forskellige formål, populationer og metoder. VIVE (2022) undersøger forekomsten i den bredere befolkning, mens Danners (2026) data stammer fra kvinder, der allerede er identificeret som voldsudsatte og har søgt hjælp. Justitia (2023) og Center for Voldsforebyggelse (2024) har primært fokus på de juridiske og retssikkerhedsmæssige aspekter. Der mangler derfor en samlet national undersøgelse, der kan forbinde disse perspektiver. Et centralt videnshul vedrører den reelle forekomst af økonomisk partnervold.

VIVE (2022) definerer økonomisk vold som handlinger, der medfører tab af kontrol og ret til ejendom, penge eller del i familiær arv. I rapporten Partnervold i Danmark, operationaliseres økonomisk vold bl.a. som, at en person bliver forhindret i adgang til egne penge eller bankkonto, får spærret sit kreditkort eller bliver presset til at betale eller kautionere. På baggrund af rapportens fund, viser at økonomisk partnervold er et relativt sjældent fænomen. VIVEs måling fandt en relativt lav forekomst af økonomisk partnervold. Blandt de 9.925 kvinder, der deltog i undersøgelsen, angav 0,2 pct., at de havde været udsat for økonomisk partnervold inden for det seneste år. Det begrænsede antal observationer betyder, at resultaterne skal fortolkes med forsigtighed. Den målte forekomst kan samtidig hænge sammen med, hvordan økonomisk vold er operationaliseret og målt. VIVEs spørgsmål indfanger enkelte former for økonomisk vold, men ikke nødvendigvis hele fænomenets bredde. Resultatet understreger derfor betydningen af definition og målemetode, når forekomsten af økonomisk partnervold skal undersøges.

Dog kan det anfægtes, at det begrænset antal afdækket i rapporten, kan hænge sammen med selve formuleringen af spørgsmål ved økonomisk vold. "Har du inden for det sidste år oplevet, at en person har forhindret dig i at få adgang til dine penge, bankkonto, spærret dit kreditkort, eller presset dig til at betale eller kautionere?". Målingen indfanger dermed enkelte former for økonomisk vold, men ikke nødvendigvis hele fænomenets bredde.

Dette fund tyder på, at omfanget af økonomisk partnervold, til dels også handler om at forståelse og formidling af selve undersøgelsesrammen.

Der mangler derfor viden om, hvor udbredte de forskellige former for økonomisk partnervold er. En fremtidig national kortlægning bør eksempelvis kunne skelne mellem økonomisk kontrol, økonomisk udnyttelse og økonomisk sabotage og undersøge, hvor ofte disse former forekommer alene eller i kombination. Det vil samtidig være relevant at undersøge mere konkrete handlinger såsom kontrol med bankkonti og løn, tvang til at overføre penge, optagelse af lån i den udsattes navn, misbrug af digital signatur, ødelæggelse af kreditværdighed, økonomisk manipulation og begrænsning af adgang til arbejde eller uddannelse.

Der mangler også viden om voldens udvikling over tid og de langsigtede konsekvenser. Volden kan eskalere under bestemte faser, afhængigt af hvordan parternes livsomstændigheder forandrer sig og relationen udvikler sig over tid. Det vil også være fordelagtigt at have viden om hvor udbredte og langvarige disse konsekvenser er, og hvordan økonomisk partnervold påvirker eksempelvis arbejdsmarkedstilknytning, boligforhold, gældsætning, forsørgelsesmuligheder og økonomisk selvstændighed på længere sigt.

Endelig mangler der mere systematisk viden om mødet mellem økonomisk partnervold og de institutioner, der skal håndtere konsekvenserne. Der er behov for mere viden om, hvordan politi, domstole, banker, kreditorer, kommuner, gældsrådgivninger, krisecentre og andre myndigheder og organisationer håndterer sager, hvor økonomisk partnervold indgår. Herunder er der behov for at undersøge, hvor i systemet voldsudsatte møder barrierer, og hvordan ansvaret for at håndtere de økonomiske konsekvenser fordeles mellem forskellige aktører.

Der er derfor behov for at bygge videre på den eksisterende forskning gennem en landsdækkende og metodisk mere omfattende kortlægning af økonomisk partnervold i Danmark. En sådan kortlægning bør kombinere en bredere operationalisering af volden med oplysninger om forekomst, former, hyppighed, varighed, risikofaktorer, samspil med andre voldsformer samt økonomiske, sociale og menneskelige konsekvenser. Det vil skabe et mere solidt vidensgrundlag for at udvikle målrettet forebyggelse, tidligere opsporing, bedre støtte til voldsudsatte og en styrket retssikkerhed. Det centrale forskningsbehov er således ikke at begynde forfra, men at bygge videre på den viden, der allerede findes, og forbinde de forskellige dele af den eksisterende danske dokumentation i en samlet national kortlægning.

Behovet for en national kortlægning

En af centerets vigtigste ambitioner er at bidrage til en landsdækkende kortlægning af økonomisk partnervold i Danmark. En national undersøgelse skal skabe viden om voldens omfang, former, konsekvenser og risikofaktorer og gøre det muligt at undersøge forskelle på tværs af befolkningsgrupper.

Et bedre datagrundlag er samtidig en forudsætning for at kunne følge udviklingen over tid og undersøge, om de indsatser, der sættes i værk, faktisk virker. Uden baseline kan effekt ikke måles.

Fra international forskning til dansk praksis

Danmark står ikke alene med udfordringen. Internationalt findes forskningsmiljøer og organisationer, som gennem en årrække har udviklet viden, målemetoder, værktøjer og indsatser. Centeret følger den internationale forskning og arbejder for at bringe relevant viden og erfaring til Danmark.

Samtidig er det afgørende at undersøge, hvordan internationale resultater kan anvendes i en dansk kontekst med vores lovgivning, myndigheder, finansielle system og velfærdsmodel. Ambitionen er at bygge bro mellem danske og internationale forskningsmiljøer - både bringe den bedste internationale viden til Danmark og bidrage med ny dansk forskning til det internationale felt.

Når forskning møder praksis og levede erfaringer

Viden om økonomisk partnervold findes ikke kun på universiteterne. Banker, politi, kommuner, krisecentre, jurister, gældsrådgivere, sundhedsprofessionelle og andre faggrupper møder forskellige dele af problemet i deres arbejde. Mennesker med levede erfaringer besidder samtidig en afgørende viden om, hvordan volden faktisk foregår, hvordan systemerne opleves, og hvor barriererne for at få hjælp og genetablere økonomisk selvstændighed ligger.

Centeret arbejder derfor tværfagligt og bringer forskning, faglig praksis og levede erfaringer sammen. Det giver en mere nuanceret forståelse af problemet og et stærkere grundlag for løsninger, der virker i virkeligheden.

Et nationalt vidensunivers

Centeret opbygger løbende et vidensunivers med forskning, rapporter, analyser, artikler, undervisningsmaterialer, værktøjer og andre ressourcer fra Danmark og udlandet, så forskere, fagprofessionelle, beslutningstagere, journalister og andre interesserede kan finde kvalificeret viden på området. Ambitionen er at gøre viden lettere at finde, forstå og anvende -herunder at formidle komplekse forskningsresultater, så de kan bruges uden for forskningsverdenen. Centeret bygger her videre på Center for Voldsforebyggelses egne udgivelser, herunder UDSAT - Voldsudsatte navigerer dansk ret (2024), og på danske analyser som Justitias rapport om retsstillingen for ofre for økonomisk vold (2023).

DEL 5

Internationalt litteraturreview

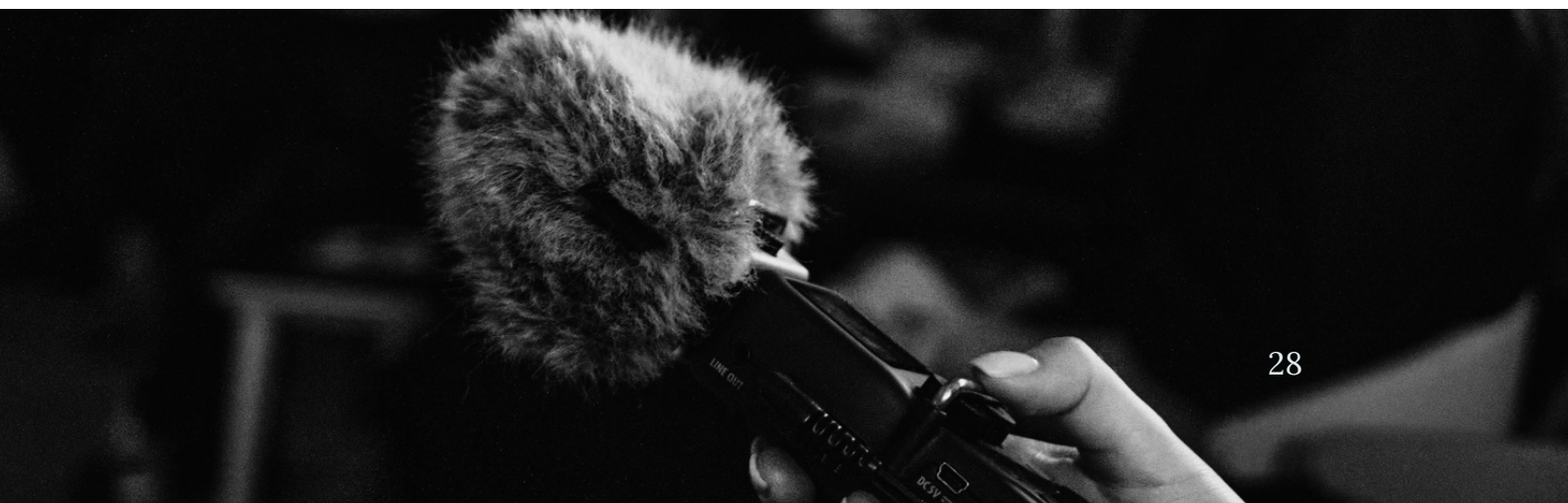
Denne del sammenfatter den internationale forskningslitteratur om økonomisk partnervold. Formålet er dobbelt: at etablere et fælles vidensgrundlag for centerets arbejde og at fastlægge, hvilke begreber, måleinstrumenter og designvalg en dansk måling bør bygge på.

Afgrænsning og fremgangsmåde

Gennemgangen er et narrativt review, ikke et systematisk review efter PRISMA-standard. Den bygger på centrale peer-reviewede arbejder om økonomisk vold i nære relationer, publiceret fra 2007 og frem, med vægt på fire spor: begrebsudvikling, måleinstrumenter, befolkningsbaseret forekomst og effekten af indsatser. Litteratur om økonomisk udnyttelse af ældre uden partnerrelation og om økonomisk vold i rene udviklingskontekster inddrages kun, hvor den belyser målemetode.

En undersøgelse fra 2010, The National Elder Mistreatment Study, undersøger forskellige former for overgreb og omsorgssvigt blandt ældre i USA, herunder økonomisk mishandling (financial mistreatment). Undersøgelsen bygger på et nationalt repræsentativt udvalg af 5.777 personer på 60 år eller derover og anvender telefoninterviews til at undersøge forekomsten af blandt andet psykisk, fysisk og seksuel mishandling, potentielt omsorgssvigt samt økonomisk mishandling. Forskerne fandt, at 5,2 % af deltagerne inden for det seneste år havde været udsat for økonomisk mishandling begået af et familiemedlem (Acierno et al., 2010).

Det omfatter blandt andet, at et familiemedlem anvender den ældres penge uden tilladelse, undlader at udlevere dokumentation for økonomiske transaktioner, forfalsker den ældres underskrift, tvinger den ældre til at underskrive et dokument mod sin vilje eller stjæler penge. Undersøgelsen viser dermed, at økonomisk mishandling ikke alene kan bestå i et direkte økonomisk tab, men også kan indebære indgreb i den ældres økonomiske selvbestemmelse og kontrol over egne økonomiske dispositioner (Acierno et al., 2010).

Dette er relevant for forståelsen af økonomisk partnervold, selv om undersøgelsen ikke specifikt undersøger vold mellem ægtefæller eller intime partnere. Flere af de identificerede handlinger, eksempelvis tvang til at underskrive dokumenter eller forfalskning af underskrifter, illustrerer, hvordan økonomisk mishandling kan udøves gennem kontrol og begrænsning af den udsattes økonomiske autonomi. Det understøtter således en bredere forståelse af økonomisk vold, hvor økonomisk kontrol og indskrænkning af den udsattes handlemuligheder er centrale elementer, og hvor volden ikke nødvendigvis er synlig som et umiddelbart økonomisk tab (Acierno et al., 2010).

Et centralt fund i undersøgelsen er desuden sammenhængen mellem behov for hjælp til dagligdags aktiviteter og risikoen for økonomisk mishandling. I den multivariate analyse havde ældre, der havde behov for hjælp til activities of daily living (ADL), dobbelt så høje odds for at rapportere økonomisk mishandling begået af et familiemedlem (OR = 2,00; 95 % CI [1,51–2,64]). Resultatet viser en statistisk sammenhæng, men kan ikke fortolkes som dokumentation for, at behovet for hjælp i sig selv forårsager økonomisk vold. Det peger derimod på, at afhængighed af andre i forbindelse med dagligdags funktioner kan være forbundet med øget sårbarhed over for økonomisk mishandling (Acierno et al., 2010).

Undersøgelsen er imidlertid ikke en undersøgelse af økonomisk partnervold blandt ældre. Resultaterne bør derfor anvendes som dokumentation for, at økonomisk mishandling forekommer blandt ældre, og at afhængighed af andre kan være en væsentlig sårbarhedsfaktor, ikke som direkte evidens for forekomsten eller karakteren af økonomisk partnervold. Dette er særligt relevant, fordi økonomisk vold mellem ældre partnere fortsat udgør et særskilt og mindre belyst forskningsfelt.

Begrebsudvikling: fra tvingende kontrol til økonomisk vold

Forskningsfeltet udspringer af teorien om systematisk kontrol og tvang (coercive control), som beskriver partnervold som et vedvarende mønster af frihedsberøvelse frem for isolerede voldsepisoder (Stark, 2007). Økonomien indgår her som ét blandt flere kontrolredskaber. Med Adams et al. (2008) blev økonomisk vold for første gang begrebsliggjort og operationaliseret som en selvstændig voldsform med egne handlingsmønstre.

Den efterfølgende litteratur har konsolideret en tredeling, som i dag er feltets standard: økonomisk kontrol, økonomisk udnyttelse og sabotage af arbejde og uddannelse (Adams et al., 2008; Postmus et al., 2016; Adams et al., 2020). Postmus et al. (2020) sammenfatter i en tværnational gennemgang, at voldsformen er gennemgående usynlig i både forskning, lovgivning og praksis på tværs af lande - deraf betegnelsen "an invisible form of domestic violence".

Et selvstændigt bidrag er begrebet påtvungen gæld (coerced debt), der beskriver gæld optaget i den udsattes navn gennem tvang, bedrag eller misbrug af identitet og legitimation (Littwin, 2012). Begrebet er centralt for dansk sammenhæng, hvor digital signatur og let adgang til forbrugslån gør denne mekanisme særligt relevant.

Måleinstrumenter

Målemetoden er feltets flaskehals. Fire instrumenter er toneangivende:

- Scale of Economic Abuse (SEA): det første validerede instrument, udviklet på baggrund af interviews med 103 voldsudsatte og bestående af 28 spørgsmål fordelt på økonomisk kontrol og økonomisk udnyttelse (Adams et al., 2008).
- SEA-12: en forkortet 12-spørgsmåls version med tre delskalaer -økonomisk kontrol, sabotage af arbejde og økonomisk udnyttelse -og dokumenteret høj intern konsistens (Postmus et al., 2016).
- SEA2: en revideret og udvidet version, som imødegår begrænsninger i de to foregående, blandt andet i forhold til påtvungen gæld og nyere økonomiske teknologier (Adams et al., 2020).
- Oversatte og kulturelt tilpassede versioner, eksempelvis den kinesiske C-SEA-12, som viser, at instrumentet kan overføres til andre sprog og kontekster, men kræver selvstændig validering (Yau et al., 2019).

Instrumenterne er udviklet i en amerikansk kontekst og forudsætter bestemte økonomiske institutioner: privat kreditvurdering, checkkonti, individuelle skatteforhold. En dansk måling kan derfor ikke nøjes med en oversættelse. Den skal tilpasses NemKonto, MitID, fælleskonti, kviklån, ægtefællebeskatning, boligforhold og det offentlige ydelsessystem -og valideres selvstændigt.

Forekomst i befolkningsundersøgelser

Kun få lande har målt økonomisk vold i repræsentative befolkningsundersøgelser. Den mest citerede opgørelse er australsk og bygger på Personal Safety Survey med 17.050 tilfældigt udvalgte voksne. Den fandt en livstidsforekomst på 11,5 procent i hele befolkningen, fordelt på 15,7 procent blandt kvinder og 7,1 procent blandt mænd (Kutin et al., 2017). I den efterfølgende australske måling for 2021-22 var tallene 16 procent blandt kvinder og 7,8 procent blandt mænd.

Estimaterne på tværs af lande varierer imidlertid dramatisk -fra under 3 procent til over 20 procent for kvinder. Variationen afspejler i høj grad ikke reelle forskelle mellem lande, men forskelle i definition, antal spørgsmål, tidsvindue (livstid eller seneste 12 måneder) og dataindsamlingsmetode. Det er den vigtigste enkeltlære for et dansk design: uden et validt og eksplicit instrument bliver tallet et artefakt af målemetoden.

Kutin et al. (2017) fandt desuden, at handicap, dårligt helbred og økonomisk pressethed var markører for økonomisk vold. Det peger på, at en dansk undersøgelse skal have tilstrækkelig statistisk styrke til at analysere netop disse undergrupper.

Konsekvenser

Litteraturen dokumenterer konsekvenser på fire niveauer: økonomisk selvstændighed og forsørgelsesevne, mental sundhed, muligheden for at forlade relationen, og langsigtet gældsbelastning. Påtvungen gæld er særlig vedholdende, fordi den overlever bruddet og påvirker kreditværdighed, boligadgang og forsørgelse i årevis (Littwin, 2012).

Forskningen viser samtidig, at økonomisk vold sjældent optræder alene. Den er stærkt korreleret med fysisk og psykisk vold og bør derfor måles sammen med og ikke i stedet for øvrige voldsformer (Postmus et al., 2016; Postmus et al., 2020)

Konklusionen er, at indsatser samlet set reducerer økonomisk vold, men at effekten er beskeden, at næsten al evidens stammer fra lav-og mellemindkomstlande, at udøverne kun undtagelsesvis indgår i studierne, og at parbaserede indsatser viser de største effekter. Der findes reelt ingen effektevidens fra nordiske velfærdsstater.

Hvad reviewet betyder for en dansk måling

Gennemgangen peger på fem konkrete konsekvenser for designet i del 6: måling skal bygge på et valideret, eksplicit instrument frem for enkeltspørgsmål; instrumentet skal oversættes og kulturelt tilpasses danske økonomiske institutioner og valideres psykometrisk; økonomisk vold skal måles sammen med øvrige voldsformer; stikprøven skal være stor nok til undergruppeanalyser; og målingen skal kunne gentages, så udvikling over tid kan følges.

DEL 6

Konklusion og anbefalinger

Økonomisk partnervold er en voldsform, hvor økonomien bruges til at begrænse et andet menneskes frihed, handlemuligheder og selvbestemmelse. Volden er internationalt anerkendt som selvstændig voldsform, men er i dansk ret alene indirekte dækket gennem straffelovens § 243 om psykisk vold. Samtidig mangler Danmark systematisk viden om voldens omfang, former, risikofaktorer og konsekvenser. Både Center for Voldsforebyggelse (2024) og Justitia (2023) dokumenterer, at den vage retlige afgrænsning slår igennem i praksis: sagerne behandles uensartet, bevisbyrden er tung, og ofrene står ofte alene med gæld, erstatningskrav og misbrug af digital signatur. Konsekvensen er, at volden risikerer at blive forstået som privatøkonomiske problemer frem for som magt og kontrol -og dermed hverken opdages, dokumenteres eller håndteres som vold.

Center for Økonomisk Partnervold er etableret for at lukke dette hul: som nationalt samlingspunkt for forskning, vidensopbygning, kompetenceudvikling, innovation, oplysning og tværfagligt samarbejde.

Anbefalinger

Anbefaling 1. Et fælles beredskab mod økonomisk partnervold:

Der bør udvikles et nationalt, tværsektorielt beredskab til at identificere og håndtere økonomisk partnervold. Økonomisk vold foregår ofte i det skjulte og kan være vanskelig at opdage for den enkelte fagperson. Derfor er der behov for, at aktører, som gennem deres arbejde har kontakt med borgernes økonomi og livssituation – herunder banker, realkreditinstitutter, låneudbydere, inkassovirksomheder, advokater, kommuner, Gældsstyrelsen og politiet – har adgang til fælles viden om økonomisk partnervold samt et sæt af relevante red flags, der kan give anledning til nærmere opmærksomhed.

Red flags skal ikke fungere som et overvågningssystem eller som dokumentation for, at en person er udsat for vold. De skal derimod fungere som faglige opmærksomhedspunkter, der kan få en medarbejder til at reagere, stille relevante og ikke-ledende spørgsmål eller følge en fast procedure, hvis der opstår en konkret bekymring. Det kan eksempelvis være relevant at reagere, hvis det konsekvent er den ene partner, der deltager i møder med banken, selv om parterne har fælles økonomi, eller hvis en person med hidtil stabil indkomst og økonomi pludselig får en markant forringet økonomisk situation, optager usædvanligt store lån, pådrager sig ny gæld eller får uforudsete og uforklarlige udgifter.

Anbefaling 1. Et fælles beredskab mod økonomisk partnervold:

Et enkelt tegn bør naturligvis ikke i sig selv føre til en mistanke om økonomisk partnervold. Det afgørende bør være mønstre, ændringer og sammenhænge. Relevante fagprofessionelle bør derfor kunne genkende situationer, hvor der er grund til at undersøge, om økonomiske dispositioner eller ændringer kan være forbundet med vold, kontrol eller tvang.

Anbefalingen bør samtidig ikke alene rette fokus mod den voldsudsattes økonomiske situation. Det bør i lige så høj grad være muligt at identificere bekymrende mønstre og handlinger hos den formodede voldsudøver. Det kan eksempelvis være adfærd, hvor vedkommende systematisk kontrollerer partnerens økonomi, tager styringen over fælles økonomi, begrænser partnerens adgang til egne midler eller gentagne gange træffer økonomiske beslutninger på partnerens vegne. Et sådant dobbelt fokus er væsentligt, fordi ansvaret for volden ikke må placeres hos den voldsudsatte. Hvis indsatsen alene tager udgangspunkt i den voldsudsattes økonomiske situation, er der risiko for, at systemet primært kommer til at håndtere konsekvenserne af volden frem for at identificere den adfærd, der skaber dem.

Relevante fagprofessionelle bør derfor tilbydes målrettet kompetenceudvikling i økonomisk partnervold, herunder viden om relevante red flags, risikomønstre og sikker kommunikation. Kompetencerne bør omfatte både tegn hos den voldsudsatte og tegn på kontrollerende eller økonomisk voldelig adfærd hos den potentielle udøver. Formålet er ikke, at fagpersoner skal diagnosticere eller afgøre, om der foreligger vold, men at de skal kunne genkende en mulig bekymring og vide, hvad de skal gøre, når den opstår.

Det bør samtidig være legitimt for fagprofessionelle at undersøge en konkret bekymring, også selv om det efterfølgende viser sig, at der ikke er tale om økonomisk partnervold. Et spørgsmål skal naturligvis stilles respektfuldt, ikke-ledende og med hensyn til den enkeltes sikkerhed og privatliv. Et afslag på at svare bør imidlertid ikke i sig selv betyde, at en relevant bekymring ignoreres fremadrettet, hvis der senere opstår nye og saglige tegn. Det afgørende bør være, at fagpersonen handler proportionalt og inden for klare faglige og retlige rammer.

Anbefaling 1. Et fælles beredskab mod økonomisk partnervold:

Udviklingen af red flags, uddannelsesforløb og handleprocedurer bør ske tværfagligt og med inddragelse af fagprofessionelle, myndigheder og organisationer med konkret og specialiseret erfaring inden for vold, økonomisk vold, krisehåndtering og arbejdet med mennesker i sårbare positioner. På den måde kan der udvikles fælles kriterier og procedurer, som både understøtter tidlig opsporing, beskytter den voldsudsatte og sikrer, at ansvaret for volden ikke placeres hos den, der udsættes for den.

Det bør samtidig være et krav, at relevante aktører har en fælles procedure for, hvad der sker, når en bekymring opstår. Proceduren bør blandt andet beskrive, hvordan medarbejderen kan tage bekymringen op på en sikker og ikke-ledende måde, hvordan den voldsudsatte kan henvises til relevant hjælp, og hvordan oplysninger skal håndteres, så en eventuel voldsudøver ikke utilsigtet orienteres eller får adgang til oplysninger, der kan øge risikoen for den voldsudsatte. Et fælles beredskab bør således ikke alene handle om at opdage økonomisk partnervold, men også om at sikre, at en fagpersons reaktion ikke utilsigtet forværrer situationen.

Anbefaling 2. Et særligt fokus på gæld:

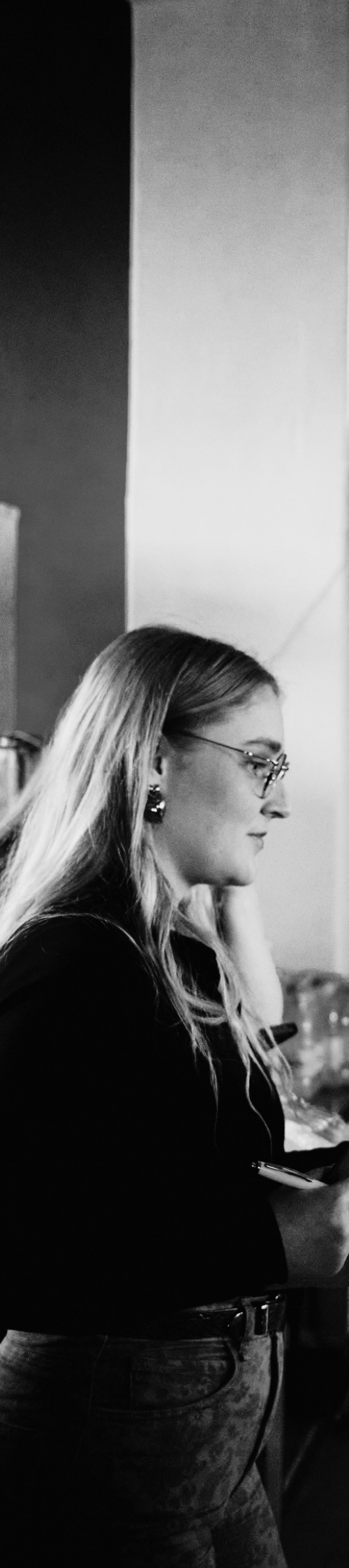
Gældsstyrelsen og andre aktører, der arbejder med gældsinddrivelse, bør have særlige procedurer for sager, hvor der er tegn på økonomisk partnervold. Før gæld eksempelvis sendes videre i inddrivelsessystemet, bør der være mulighed for at identificere tilfælde, hvor gælden kan være opstået som følge af identitetsmisbrug, tvang, økonomisk kontrol eller andre former for økonomisk partnervold.

En voldsudsat person bør ikke automatisk stilles økonomisk til ansvar for gæld, som vedkommende reelt ikke har haft kontrol over eller frivilligt har påtaget sig. Det bør derfor undersøges, om der kan etableres en særlig vurderingsprocedure for gæld, hvor der foreligger dokumenterede forhold eller konkrete indikationer på økonomisk partnervold.

Det samme gælder gæld, der er opstået som en direkte eller indirekte konsekvens af volden. En voldsudsat kan eksempelvis have mistet sit arbejde, være blevet økonomisk isoleret, have måttet optage lån for at kunne betale nødvendige udgifter eller have haft betydelige omkostninger forbundet med at forlade relationen og etablere et nyt liv. Sådanne forhold bør kunne indgå i myndighedernes vurdering af, hvordan sagen håndteres. Det bør derfor undersøges, om der kan etableres særlige vurderings-, henstands- eller dispensationsmuligheder i sager, hvor gæld kan dokumenteres at være tæt forbundet med økonomisk partnervold.

Anbefalingen bør ikke begrænses til offentlige myndigheder. Private aktører, der udsteder lån, administrerer økonomi eller inddriver gæld, spiller en central rolle, fordi de ofte kan være blandt de første, der observerer ændringer i en persons økonomiske adfærd. Banker, realkreditinstitutter, kreditgivere og inkassovirksomheder bør derfor omfattes af fælles retningslinjer for, hvordan tegn på økonomisk partnervold kan identificeres og håndteres.

Tilsvarende bør advokater, der arbejder med eksempelvis familieret, gæld, skilsmisse eller økonomiske tvister, have grundlæggende kompetencer i at identificere økonomisk partnervold og forstå, hvordan volden kan påvirke den voldsudsattes økonomiske handlemuligheder. Det er særligt relevant i situationer, hvor økonomiske dispositioner, gæld, bodeling eller andre økonomiske forhold indgår i en konfliktfyldt separation.

Anbefaling 2. Et særligt fokus på gæld:

Der bør således udvikles en national model med fælles kriterier, kompetencekrav og handleveje, så identifikation og håndtering af økonomisk partnervold ikke afhænger af, om den enkelte medarbejder tilfældigvis har kendskab til problematikken. Modellen bør skabe en fælles faglig ramme på tværs af sektorer, hvor ansvar, procedurer og muligheder for handling er tydelige.

Målet bør være at gøre økonomisk partnervold synlig tidligere og sikre, at den voldsudsatte mødes med beskyttelse, hjælp og relevante handlemuligheder frem for yderligere sanktioner, gældsbyrder og systemiske barrierer. Et nationalt beredskab bør dermed ikke alene gøre det lettere at opdage økonomisk partnervold – det bør også sikre, at systemet reagerer på en måde, der bryder voldens konsekvenser frem for at forstærke dem.

Anbefaling 3. Kønsdifferentieret vidensopbygning:

Fremtidig kortlægning og dataindsamling om økonomisk partnervold bør have tilstrækkelig statistisk styrke til at belyse forekomst, former og konsekvenser hos både kvinder og mænd. Som beskrevet i del 3 er Istanbulkonventionen formuleret som en konvention om vold mod kvinder og kønsbaseret vold og behandler derfor ikke selvstændigt, hvordan mænd i nære relationer udsættes for økonomisk partnervold. De eksisterende danske undersøgelser (VIVE, 2022) har tilsvarende ikke kunnet afrapportere forekomsten blandt mænd på grund af for få observationer.

Da mekanismerne bag økonomisk partnervold kan adskille sig mellem kønnene, eksempelvis pres til at optage lån og hæfte for fælles gæld, tvungen overdragelse af ejendom samt trusler knyttet til opholdsgrundlag eller samvær med børn hos mænd, over for økonomisk afhængighed knyttet til deltid, barsel og lavere livsindkomst hos kvinder, er det centralt, at den nationale kortlægning designes til at indfange begge køns oplevelser med tilstrækkelig statistisk styrke til separate analyser.

Referencer

Acierno, R., Hernandez-Tejada, M. A., Amstadter, A. B., Resnick, H. S., Steve, K., Muzzy, W., & Kilpatrick, D. G. (2010). Prevalence and correlates of emotional, physical, sexual, and financial abuse and potential neglect in the United States: The National Elder Mistreatment Study. *American Journal of Public Health*, 100(2), 292–297.

<https://doi.org/10.2105/AJPH.2009.163089>

Adams, A. E., Greeson, M. R., Littwin, A. K., & Javorka, M. (2020). The revised Scale of Economic Abuse (SEA2): Development and initial psychometric testing of an updated measure of economic abuse in intimate relationships. *Psychology of Violence*, 10(3), 268–278

Adams, A. E., Sullivan, C. M., Bybee, D., & Greeson, M. R. (2008). Development of the Scale of Economic Abuse. *Violence Against Women*, 14(5), 563–588.

<https://doi.org/10.1177/1077801208315529>

Barfod, A.-M. (2025). *Økonomisk partnervold. Når penge bliver et psykologisk magtmiddel*. Frydenlund.

Böhret, I. A., Subramonia Pillai, V., & Steinert, J. I. (2025). What works in reducing economic violence against women: Global evidence from a systematic review and meta-analysis. *Trauma, Violence, & Abuse*. <https://doi.org/10.1177/15248380251383915>

Center for Voldsforebyggelse. (2024). UDSAT -Voldsudsatte navigerer dansk ret. Center for Voldsforebyggelse. <https://www.centerforvoldsforebyggelse.com/api/pdf/udsat-voldsudsatte-navigerer-dansk-ret>

Chen, V., & Opdam, J. (2025). Coerced business debts: Uncovering hidden harms from economic abuse. Economic Abuse Reference Group. <https://earg.org.au/our-publications/coerced-business-debts-uncovering-hidden-harms-from-economic-abuse>

Christensen, A., & Wedel Thrane, J. (2026). *Økonomisk partnervold: Når økonomien bliver et middel til kontrol* [Erhvervsspeciale, Aalborg Universitet].

Danner. (2026). *En livslang regning: En analyse om konsekvenserne af økonomisk partnervold mod kvinder* (Temaanalyse nr. 6). https://danner.dk/wp-content/uploads/2026/02/En-livslang-regning_En-analyse-om-konsekvenserne-af-oekonomisk-partnervold-mod-kvinder_Danner_2026.pdf

Duvvury, N., Callan, A., Carney, P., & Raghavendra, S. (2013). *Intimate partner violence: Economic costs and implications for growth and development* (Women's Voice, Agency & Participation Research Series No. 3). Verdensbanken.

Europa-Parlamentet og Rådet. (2024). *Direktiv (EU) 2024/1385 af 14. maj 2024 om bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet*. Den Europæiske Unions Tidende.

Europarådet. (2011). *Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet* (Istanbulkonventionen, CETS nr. 210). Ratificeret af Danmark i 2014.

European Institute for Gender Equality. (2023). *Definition af økonomisk vold*. Gengivet efter Center for Voldsforebyggelse (2024, s. 49).

Helweg-Larsen, K., Kruse, M., Sørensen, J., & Brønnum-Hansen, H. (2010). *Voldens pris: Samfundsmæssige omkostninger ved vold mod kvinder*. Statens Institut for Folkesundhed, Syddansk Universitet & Rockwool Fondens Forskningsenhed.

Hoeffler, A., & Fearon, J. (2014). *Conflict and violence assessment paper*. Copenhagen Consensus Center.

Justitia. (2023). *Retsstilling for ofre for økonomisk vold*. Tænketanken Justitia. <https://justitia-int.org/rapport-retsstilling-for-ofre-for-oekonomisk-vold/>

Kutin, J., Russell, R., & Reid, M. (2017). *Economic abuse between intimate partners in Australia: Prevalence, health status, disability and financial stress*. *Australian and New Zealand Journal of Public Health*, 41(3), 269-274. <https://doi.org/10.1111/1753-6405.12651>

Lev Uden Vold. (u.å.). *Tal og fakta om vold: Samfundsøkonomiske omkostninger*. <https://levudenvold.dk>

Littwin, A. (2012). *Coerced debt: The role of consumer credit in domestic violence*. *California Law Review*, 100(4), 951-1026.

Menon Economics. (2022). *Samfunnskostnader av vold i nære relasjoner*. Menon Economics, for Justis- og beredskapsdepartementet.

<https://menon.no/prosjekter/samfunnskostnader-av-vold-i-naere-relasjoner>

MitID. (u.å.). MitID-statistik. <https://www.mitid.dk/om-mitid/mitid-statistik/>

Ottosen, M. H., & Østergaard, S. V. (2022). Partnervold i Danmark 2020. VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.

Pedersen, S., Johnsen, P. F. F., von Hanno, I. L., Myrvold, T., & Stokke, O. M. (2023). *Samfunnskostnader av vold i nære relasjoner* (Menon-publikasjon nr. 15/2023). Menon Economics.

Pengevold.dk. (u.å.). Offentlig gæld. <https://pengevold.dk/r-dgivning/offentlig-gæld/>

Postmus, J. L., Hoge, G. L., Breckenridge, J., Sharp-Jeffs, N., & Chung, D. (2020). Economic abuse as an invisible form of domestic violence: A multicountry review. *Trauma, Violence, & Abuse*, 21(2), 261-283. <https://doi.org/10.1177/1524838018764160>

Postmus, J. L., Plummer, S. B., & Stylianou, A. M. (2016). Measuring economic abuse in the lives of survivors: Revising the Scale of Economic Abuse. *Violence Against Women*, 22(6), 692-703. <https://doi.org/10.1177/1077801215610012>

Rambøll. (2019). *Samfundsøkonomiske omkostninger ved vold*. Udarbejdet for Det Kriminalpræventive Råd.

Siddique, Z. (2011). *Violence and female labor supply*. Institute for the Study of Labor (IZA), Discussion Paper.

Smith, N., & Barfod, A.-M. (2025). *Overskudskvinder: Økonomernes vej til det frie og lige liv*. Lindhardt og Ringhof.

Stark, E. (2007). *Coercive control: How men entrap women in personal life*. Oxford University Press.

Straffeloven, § 243 (2019). Lov nr. 329 af 30. april 2019, jf. lovforslag nr. L 139 af 9. januar 2019.

Socialstyrelsen. (2022). *Undersøgelse om vold i nære relationer 2022: En kvantitativ undersøgelse om brugere af kvindekrisecentre, mandekrisecentre og ambulante rådgivningstilbud til voldsudsatte personer.*

[https://www.sbst.dk/media/14411/Socialstyrelsen%20\(2022\)%20Unders%C3%B8gelse%20om%20vold%20i%20n%C3%A6re%20relationer%202022.pdf](https://www.sbst.dk/media/14411/Socialstyrelsen%20(2022)%20Unders%C3%B8gelse%20om%20vold%20i%20n%C3%A6re%20relationer%202022.pdf)

Surviving Economic Abuse. (2026, June 17). *Shocking new study finds one in five young men don't consider controlling someone's spending as form of abuse.*

<https://survivingeconomicabuse.org/news/shocking-new-study-finds-one-in-five-young-men-dont-consider-controlling-someones-spending-as-form-of-abuse/>

UN Women. (u.å.). *Types of violence against women and girls.*

<https://www.unwomen.org>

Verdensmålene.dk. (u.å.). *Mål 5: Ligestilling mellem kønnene.*

<https://www.verdensmaalene.dk/verdensmaal/maal-5>

World Health Organization. (2001). *Putting women first: Ethical and safety recommendations for research on domestic violence against women.* WHO.

Yau, J. H. Y., Wong, J. Y. H., Fong, D. Y. T., & Tiwari, A. (2019). *Kinesisk version af Scale of Economic Abuse (C-SEA-12).*

https://www.researchgate.net/publication/334735206_Transcultural_Validation_of_the_12-Item_Scale_of_Economic_Abuse_in_Chinese_Population